

Prvenstvena tekmovanja.

Gojenje sporta je neposredno združeno s tekmovanjem v sportu. Deloma ima to tekmovanje propagandni značaj, v glavnem pa služi tekmovanje v dosegu zboljšanja forme in izpopolnitve izvajanja dotičnega sporta. Čim bolj dovršeno je izvajanje, tem odličnejše in popolnejše so kretnje, tem koristnejši je sport za vzgojo telesa. Obenem se z dovršenimi kretnjami in s stremljenjem za njih izvršbo vzgaja čut lepote in estetike, ki vpliva gotovo tudi na duševno vzgojo sportnika.

stvu v dotičnem sportu za državo. Najvišja stopnja tekmovanj je za prvenstvo med vsemi državami, svetovno prvenstvo.

Naj spregovorimo par besedi o prvenstvu Jugoslavije. Pogosto in v resnici mikavno se čuje ta naziv tekmovanjem, mi dobivamo vtis, da se prelahko razmetava z njim, in da ni pravega čuvarja nad temi nazivi. Prvenstvo države mora biti višek, kar more država v dotični sportni panogi nuditi, pokazati mora moža ali moštvo, ki v resnici nekaj zmore, kar odgo-

Tekma Ilirije—Gradjanski v Ljubljani; Bregarjev strel na gol.

Fot. inž. Slejko.

Tekmovanje začenja v klubu samem med sportniki. Tam prinaša to dobro lastnost, da izpodbuja k disciplini treninga in pospešuje izvajanje sporta. Rivaliteta je vedno dobro znamenje, dokler se drži v svojih mejah in ji ni povod častihlepje ali nevoščljivost. Iz kluba se razvije tekmovanje med klubi enega kraja in med klubi dotične sportne zveze. S tem zaključuje prvi razred tekmovanj.

Nadaljnja tekmovanja so za prvenstvo posameznih sportnih zvez med seboj, ki se končajo v prven-

varja vsaj povprečno mednarodni kvaliteti in absolutno najboljši kvaliteti v lastni državi. Vsled tega je potrebna zadostna previdnost za razpis takega tekmovanja in tekmovalna določila morajo biti zadostno stroga in jasna. Istotako se ne sme vršiti tako tekmovanje lokalno, temveč ga je treba zadostno razglasiti.

Lansko leto n. pr. smo imeli kolesarsko dirko za prvenstvo Jugoslavije. Dirka se je vozila že petič in je tekmovanje staro kakih 10 let. Udeležili so se je zagrebški in ljubljanski klubi, medtem, ko se n. pr.

dalmatinskih o tem sploh informiralo ni. Letos se je vršilo v Zagrebu cross country tekmovanje za prvenstvo Jugoslavije. Kolikor je nam poznano, gojita dosedaj le dva ali trije zagrebški klubi to lahkoatletsko panogo, ki je šele v povojih, in že se je vršilo tekmovanje »za prvenstvo Jugoslavije« in to celo v začetku sezone, tedaj ob najbolj neprimernem času. Tudi ti klubi so priredili tekmovanje kar pod roko, niso ostalim pokrajinam tega sploh razglasili — in danes nazivljajo moštvo kluba, ki je pobedilo, prvaka Jugoslavije.

Smo mnenja, da se s takim ravnanjem ugled državnih prvenstvenih prireditev silno diskreditira. Predvsem nastane vprašanje, kdo ima sploh pravico razpisati prvenstvene tekme za Jugoslavijo.

Najvišja sportna instanca pri nas je J. Olimp. Odbor, ki pa pravzaprav tega ne bi mogel izvrševati, ker ne spada v njegovo kompetenco, temveč le Jugoslovanski sportski savez, ki bi se končno že moral ustanoviti, kakor je bilo to v predlanskem letu sklenjeno. Mi potrebujemo nujno vrhovno sportno instanco, ki bo čuvala in vodila jugoslovanski sport. Naloga J. O. O. je povsem druga. Dokler pa tega ni, je za prireditev sportnih tekem za državno prvenstvo kompetenten edino savez za dotično sportno panogo, ki pa mora biti pravilno ustanovljen in ne samo z lokalnimi klubi (n. pr. lahkoatletski savez). Le v slučaju, da za kako sportno panogo ni saveza, naj bi se prireditev vodila po J. O. O. Absolutno pa bi se moralo zabraniti, da prirejajo posamezni lokalni klubi državna prvenstvena tekmovanja, in to še celo na škodo ostalih klubov države.

Z druge strani bi bilo treba paziti, da bi se prirejela tekmovanja za prvenstvo Jugoslavije po možnosti skupno v kakem meetingu, ker bi se s tem ugled prireditev in propaganda sama močno dvignili. Olajšano bi bilo s tem tudi klubom radi dohoda k tekmam, ker bi mnoga njihova moštva tekmovala v večjih sportnih panogah ob zmanjšanju potnih stroškov. Dalje bi bilo za tak meeting mogoče doseči podpore, železniške, prehranjevalne in druge ugodnosti.

Tudi časovno bi se morala taka tekmovanja pravilno izvršiti in nikakor ne v začetku sezone, ko ni moštvo niti iztrenirano, niti pripravljeno. Urediti bi bila ta tekmovanja tako, da bi mogli podsavezi oziroma Sportne zveze izvesti najprej prvenstvena tekmovanja za svoje okrožje, izbrati najboljše igralce in jih poslati k tekmovanjem za prvenstvo Jugoslavije.

Vsa tekmovanja pa, razpisana od katerekoli strani pod tem naslovom, bi se morala brezpogojno preklicati in pozvati prireditelja na odgovor. Le tako bo mogoče čuvati ugled sportnega razvoja napram javnosti, napram sportnikom in napram tujini.

Turneja S. K. Ilirije.

(Nadaljevanje.)

V Sarajevu je bila Ilirija od Sarajevskega amaterskega športskega kluba sprejeta nenavadno gostoljubno, tako da nam je tridnevno bivanje v Sarajevu poteklo res prijetno. Skupno s sarajevskim »Slovenskim klubom« je priredil S. A. Š. K. 21. aprila animiran zabavni večer, na katerem je pozdravil Ilirijo v imenu S. A. Š. K. predsednik g. ravnatelj Štefančič in v imenu »Slovenskega kluba« predsednik g. Knaflič.

S. A. Š. K. je momentano najmočnejši klub v Sarajevu. Na Kovačičih ima lepo lastno igrišče, ki se še izpopolnjuje. Moštvo S. A. Š. K., izvrsten igralški material, je zelo hitro. Način igre bo v kratkem približalo modernemu sistemu. Za sedaj prevladuje pri njem še visoka igra z dolgim podavanjem. Moštvo je ugodno izbalancirano in nevarno vsakemu protivniku.

20. aprila. Ilirija : Sarajevski amaterski Š. K. 3 : 3 (1 : 1).

Ilirija : Pelan - Pogačar, Pretnar I - Deržaj, Zupančič II, Vrančič - Balinc, Bregar, Betetto, Oman, Vidmajer.

S. A. Š. K.: Martinek - Pešek, Giurcha - Jakupec I, Plaček, Selak - Novotny, Celebor, Jakupec II, Felver, Rušnjak.

Že v 4. min. iznenadi Pelana 1. gol. Iz približno 25 m dá Jakupec lahek šut na gol; preden se Pelan prav zavé, je žoga že v mreži. Cel polčas je Ilirija nato v premoči. Proti kratkemu podavanju in brzini, zlasti desnega krila, S. A. Š. K. ne uspe. Igra se odlikuje po lepoti in fairnessi. V 30. min. doseže Oman izravnavo. Goalman Martinek ima neprestano opraviti, uspešno ga podpirata posebno Plaček in Giurcha. Halftime 1 : 1.

Druga polovica se prične z novimi napadi Ilirije, ki potem naenkrat odnehajo. Balinc stopi v pasivno rezistenco. V 8. in 14. min. padeta po Jakupecu in Felverju iz dobro izpeljanih napadov 2. in 3. gol za S. A. Š. K. Sledi nato otvorjena igra in od 30. min. naprej oster finish Ilirije, ki donese v 37. in 38. min. Po Bregarju in Omanu izravnavo.

Sodnik g. Vodišek je bil izvrsten. Poset vsled delavnega dneva slab.

24. aprila. Ilirija : S. A. Š. K. 1 : 1 (0 : 0).

Ilirija nastopi v spremenjeni postavi: na desnem krilu Zupančič I, v centru Balinc, desni back Bregar II. S. A. Š. K. v isti postavi kot prvi dan. Tekom cele igre je padal močan dež. Kljub blatnemu terenu se je razvila živahna igra z lepimi kombinacijami. Iliriji krasno uspeva napad za napadom — do zaključnega šuta. Iz cele serije sigurnih šans nastanejo žalostni outi. Oman doseže v 13. min. iz of sida gol, ki ga sodnik ne prizna. Corner proti Iliriji v 15. min. ubrani Pelan. Zupančič I uvede nato lep napad, Bregar strelja v out. Ilirija se ustali za več minut pred golom S. A. Š. K., v 18. min. pošlje Zupančič I zopet iz neposredne bližine v out. Ripost S. A. Š. K. zaključi Pelan. V 20. min. zopet out po Zupančiču I. Ilirija vnovič vztraja pred golom S. A. Š. K., v 24. min. ubrani Martinek oster strel Bregarja. Do odmora neprestani napadi Ilirije — in outi ali pa brani Martinek ter posamezni riposti S. A. Š. K. V 39. min. še kot proti S. A. Š. K. Polčas 0 : 0.

V drugi polovici prilično enaka situacija ob nekoliko manjši premoči Ilirije. V 8. min. kot proti S. A. Š. K., v 18. min. proti Iliriji, v 26. min. proti S. A. Š. K. V 32. min. pade po Bregarju 1. gol za Ilirijo in v 36. min. po Felverju izravnava.

Sodnik g. Vodišek. — Obisk minimalen.

V obeh igrah v Sarajevu in v drugi igri proti Hajduku je bil v izborni formi Deržaj. Opora moštva je bil poleg njega zlasti Pretnar I, ki je moral mnogokrat absolvirati tudi Pogačarjevo, oziroma Bregarjevo delo. Vsi drugi so bili povprečno dobri, edino Pogačar se nahaja momentano docela izven nekdanje izvrstne forme. Moštvo kot celota je napram S. A. Š. K. popolnoma uveljavilo sistematično kombina-

cijo; v sistemu igre in tehniki je Ilirija absolutno nadvladovala, v rezultatih razmerje moči ni reelno izraženo.

23. aprila. Ilirija : Marsonija, Brod, 7 : 2 (2 : 2).

Marsonija je prvak Hrvatske in Slavonije v provinci. Lansko sezono bi imela priti v finale za prvenstvo Zagrebškega nogometnega podsaveza z Gradjanskim Š. K. v Zagrebu, tekma pa se potem vsled tehničnih nedostatkov ni vršila. V moštvu ima nekaj Madžarov, ki so vtisnili njeni igri precej madžarske šole z dolgimi pasi in velikim elanom. Tehnično so posamezniki dobri, v celoti manjka Marsoniji pravilno pokrivanje in placiranje. Igro vodi centerhalf ing. Perl, najboljši igralec v moštvu, ki pa zaide pogosto, žal, v preostro igro. Dober je nadalje levi back Kersting in notranji trio Angelo - Žongler - Hauser. Specialiteta Broda je glasna in prepirljiva publika. Popolna nedisciplineta publike je vplivala v drugi polovici igre tudi na nekatere igralce Marsonije tako, da je imel sodnik g. Vodišek izredno težko stališče, ki ga mestoma ni obvladal.

Potek igre: V 3. min. kazenski strel proti Iliriji iz približno 20 m. Slaboten šut uide Pelanu iz rok. Marsonija vodi 1 : 0. Nepričakovan uspeh podžge Marsonijo do novih ostrih napadov. Par opasnih situacij razčisti Pretnar. Ilirija ripostira, v 5. min. oster strel Bregarja, golman ubrani. Ilirija se vzdrži nekaj minut pred golom Marsonije, v 9. min. idealen center Zupančiča I, napad ustavi Omanov hands. Nato se uveljavi zopet Marsonija. Notranji trio ustvari Iliriji s podporo Perla par kritičnih situacij. V 17. min. corner proti Iliriji. Perlov udarec z glavo gre tik mimo gela. Nato pobegne Vidmajer parkrat zapored svojemu halfu. V 20. min. akcija Oman - Vidmajer, Vidmajerjev center pošlje Bregar tesno mimo gela. V 26. min. Bregarjev »skozi« Vidmajerju, ki strelja ostro v gol. 1 : 1. V 28. min. solo levega krila Marsonije in out. V 32. min. placira Zupančič I dvakrat zapored s krila v levi zgornji kot. Prvi šut golman s težavo ubrani, drugi »sedi«. 2 : 1 za Ilirijo. V 33. min. »11 m« proti Marsoniji, golman ubrani. V 43. min. po lepi kombinaciji notranjega tria lep gol za Marsonijo. Polčas 2 : 2.

Turneja Ilirije; Ilirija in Marsonia v Brodu.

Ilirija je bila v tej tekmi boljša v napadu kot v obrambi. Trio Bregar-Balinc-Oman, ki celo turnejo ni prišel do pravega izražanja, je bil prav dober, izvrsten je bil zopet Vidmajer in ugajal je tudi Zupančič I. Napad je lepo in mirno podpiral ch. Zupančič II, stranska halfa sta preveč zaostajala. Deržaju in Zupančiču I se je lepo posrečilo par izmenjav prostora. V obrambi je bil prav dober Pretnar, zato pa je imel Pogačar nenavadno slab dan. Pelan je delo, ki ga ni ravno preveč težilo, opravil sigurno in hladnokrvno, ima pa na vesti prvi gol.

Postava moštev:

Ilirija: Pelan-Pogačar, Pretnar-Deržaj, Zupančič II, Vrančič-Zupančič I, Bregar, Balinc, Oman, Vidmajer.

Marsonija: Miškulin - Sokolović, Kersting-Call, Perl, Repić - Kolar, Angelo, Žongler, Hauser, Roth.

V 6. min. druge polovice iz kombinacije z levim krilom 3. gol za Ilirijo (Balinc). V naslednji minuti corner proti Iliriji. V 9. min. oster Bregarjev šut, back odbija, Balinc popravlja, 4. gol za Ilirijo. Igra zadobi po nepotrebnem surov značaj, Pogačar dobi težjo poškodbo, igra se za hip prekine. V 20. min. strelja Bregar iz približno 20 m ostro v gol. 5 : 2. Minuto nato druga »11 m« proti Marsoniji in 6. gol za Ilirijo (Oman). V 30. min. izključi sodnik desno zvezo Marsonije, Hauserja, vsled surovosti in nepristojnega ponašanja. V 36. min. corner proti Marsoniji, v 37. min. izključitev Zupančiča I vsled surove igre. Balinc se pomakne na desno krilo. Marsonija se demoralizira in postane napram kombinaciji Ilirije brezmočna. Balinc in Vidmajer izpeljeta na krilih še celo vrsto napadov, iz katerih nastane v 44. min. še 7. gol za Ilirijo (Oman).

B.

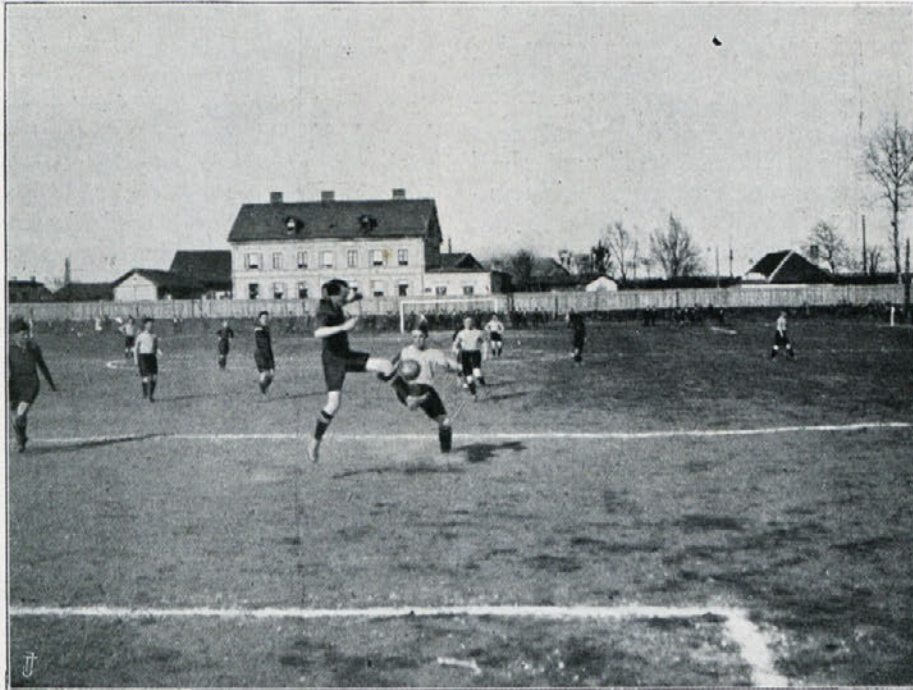

Kakšen naj bo golman?

Nogomet zahteva od vsakega igralca gotovo stopnjo telesne moči in gibčnosti. Igralec, velik le 1-50 m, more biti dober napadalec, toda za vratarja

Poleg tega ne sme biti vratar preveč korpulenten, so pa tudi tu, kot povsod, izjeme.

Vratar mora biti poleg tega jako krepke narave. Ne le da mu ne škodujejo udarci, temveč tudi iz drugih vzrokov naj ima golman močno konstitucijo. Od časa do časa mora stati brez dela pod go-

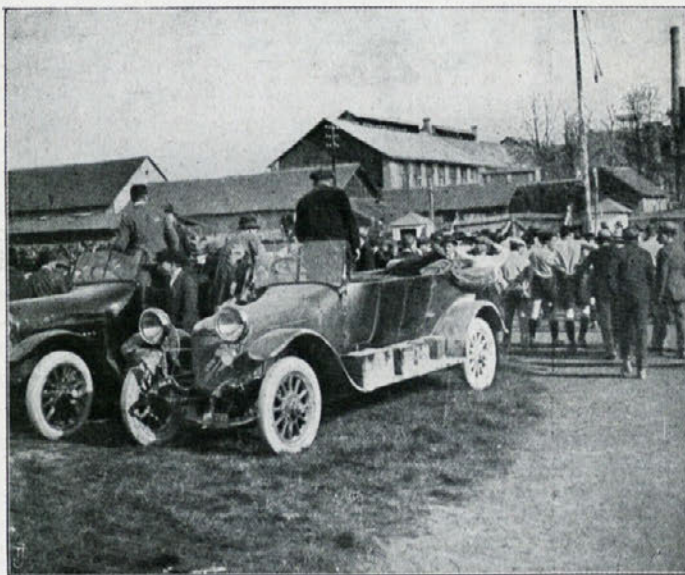
Ilirija—Gradjanski; dvboj med Pretnarjem in Perško. Fot. inž. Slejko.

ni. Za to mesto je potrebna gotova telesna višina. S tem pa nikakor ni rečeno, da ne more biti igralec, velik le 160 do 165 cm, dober golman. Idealna velikost za to vlogo je 170 do 180 cm. Začetniku, ki je manjši nego 170 cm, je svetovati, da se posveti drugemu mestu v nogometu. Z zahtevano velikostjo naj bo v zvezi tudi odgovarjajoča dolžina rok, ker to pri nogometu, kakor tudi pri boksu, mnogo koristi.

lom. Njegovi soigralci lahko igrajo skozi celo igro le v napadu, tako da mora stati vratar ob neugodnem vremenu do kože premočen in v mrazu na mokrih tleh. Manj krepak mož bi se v takem položaju prav lahko močno prehladil. Kdor je pa zdrav in močan, temu se ni bati nahoda in putike.

Vratar mora imeti nadalje močne živce. Nobena druga pozicija na igrišču ne povzroča tako lahko in v tako kratkem času nervoznosti, kot ravno naloga golmana. On dobro ve, da je zadnja brambna črta. Napadalcu napravijo napake, podobno kot krila in branilci, ne da bi iz tega nujno sledila škoda. Golman pa se zaveda, da se ne da popraviti, če ga je on polomil. Pri teh mislih ni lahko ohraniti hladno kri, zlasti ako valovi boj pred golom. Ako pa ne obvlada svojih živcev, je izgubljena njegova pozicija.

Vzemimo, da ima nekdo zadostno velikost, močno, krepko naravo in zdrave živce kaj mu še manjka? V prvi vrsti mora biti dober opazovalec ali si pa v najkrajšem času prisvojiti to lastnost. Vratar ima v igri ono mesto, iz katerega najlažje študira metode, trike in namene nasprotnika. Skrbno ga bo nadzoroval v njegovi igri, pri tem pa bo v kratkem opazil vse njegove napake in dobre strani. Najbolje bo presojeval slabosti in prednosti lastnega moštva. Iz vseh teh opazovanj si bo pridobil dobro sodbo in si bo znal pravočasno prirediti taktiko svoje obrambe. Nogomet je danes znanost, in nalogo vratarja moramo znanstveno razmotrivati, ako hočemo, da mu naši nasveti koristijo. Opozoriti ga moramo, da ne sme posvetiti preveč pažnje slabostim lastnih igralcev, temveč mora mirno in ostro zasledovati igro najmočnejših nasprotnikov.

Pred tekmo Ilirije—Gradjanski v Ljubljani; prihod Gradjanskega na igrišče. Fot. inž. Slejko.

Stane Deržaj,
desni half Ilirije.

Stane Pelan,
golman Ilirije.

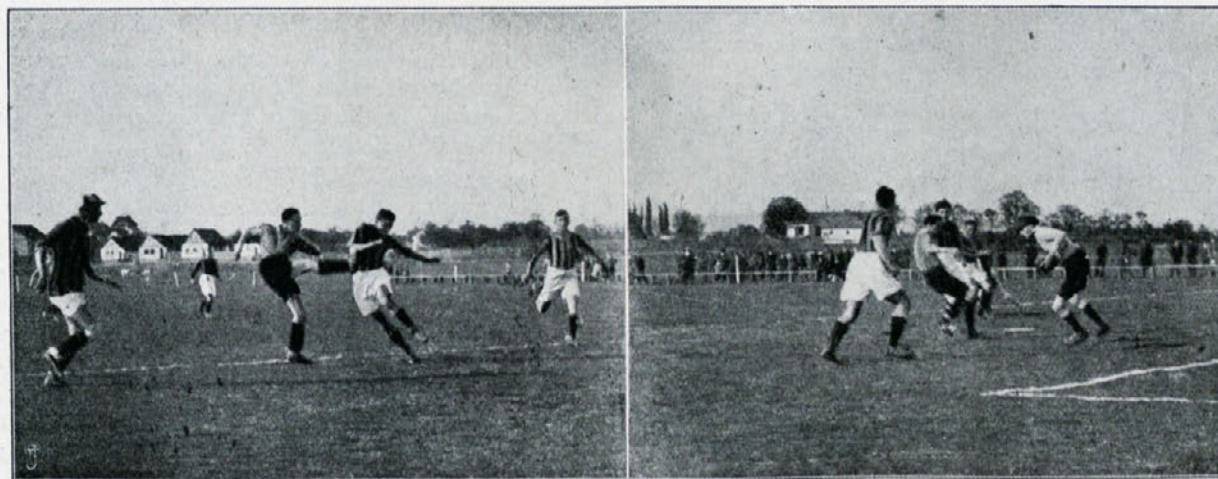
Stane Pretnar,
levi branilec Ilirije.

Ostri streli gotovo niso prijetnost, toda kdor si hoče pridobiti slavno ime, mora vzeti nase tudi kak riziko. Kdor ima polno glavo nevarnosti, ki ga pričakujejo, bo doživel več neugodnosti, nego si je predstavljal. Kajti golman postane v takem slučaju nervozen, in pod tem trpi tudi njegova igra. Popolnoma prost obupanih misli, poln svežega poguma, četudi je nasprotnik stokrat močnejši, mora pričeti golman svojo igro! Že v pričetku naj postane igra ostra, ker tako se najbolj oživi v svojo nalogo in mu primanjkuje časa za razmišljanje. Njegova bojevitost se vzbudi in čim večja je nevarnost, tem večje naj bo zaupanje v samega sebe in tem večji naj bo pogum. Marsikdo je pogumen, toda nima prilike, da bi se izkazal. Zato se tudi vratar hitro spozna v igri in pogum mu v najkrajšem času zraste.

Vsak vratar mora biti dober sprinter in starter. Trening v teku na kratke proge je zanj

nego napadalec, kateremu je bila namenjena. V naslednjem trenutku je dosegel žogo in odvrnil nevarnost. Marsikak psihično in fizično počasen vratar je tako zamudil krasne prilike.

In še nekaj nasvetov za delovanje v голу. Nikdar ne sme uporabiti golman nog za odbijanje žoge, ako bi se to lahko zgodilo z rokami. Jasno je, da se sigurneje zažabi žogo z rokami in se vrže iz ogrožene cone, kakor če se odbije z ного. Razen tega lahko zdrsne žoga v mrežo ali pred noge nasprotnika. Ako nastane gneča pred golom, je tudi mogoče, da ne sune žoge niti čez glave nasprotnikov. Ako pa se posluži golman pri takih prilikah svojih rok, se to ne more zgoditi. Tudi ima mnogo boljše priliko, ugodneje oddati žogo. Seveda pridejo tudi slučajji, ko je sigurneje suniti žogo z ного. V teh momentih mora biti vratar spreten v stopanju in plasiranju žoge. Naravno je, da se odbije žoga vedno v ono stran igrišča,

Dva momenta iz tekme Ilirija—Marsonia v Brodu.

neobhodno potreben. Ker nima prilike, da bi pretek cel dolžino igrišča, kot jo imajo napadalci, si tudi ne okrepi one mišice, ki pridejo v poštev pri teku na daljše proge. Žoga pride n. pr. iz krila. V trenutku mora presoditi, ali bo dosegel žogo preje

kjer jo potrebuje lastno moštvo. Včasih se pojavijo v igri momenti, ko je najpametneje, niti suniti niti vreči žogo.

V takem slučaju je najprimernejše, da se sune žoga s pestjo, kar pa ni identično z udarcem pri

boksu. Izkušnja kmalu pokaže, da je udarec s pestjo in zapestjem silnejši nego direkten udarec. Večkrat pa vse troje ne pomaga. Zlasti se to prigodi, ako prileti žoga ostro pod prečnim tramom gola. Tedaj se mora vratar odgnati od tal in zagrabiti žogo z obema rokama.

Glede skupne igre z branilci naj omenim: Potrebno je, da golmanu backi ne zastirajo pogleda, zlasti ako se strelja z ogla. Najboljši vratar je brez moči, ako zagleda žogo šele tik pred golom. Ako strelja nasprotnik z ogla, je najprimernejši prostor za golmana oni, ki je v голу samem najbolj oddaljen od mesta, odkoder se strelja. Kajti vedno je lažje teči žogi nasproti, nego za njo. Ako bi stal vratar ob tramu na oni strani, kjer se strelja, bi moral skočiti za žogo, ko prileti mimo; ako pa je v prej omenjeni poziciji, potrebuje le dva koraka naprej, da ujame žogo. Zlasti potrebno je v tem slučaju, da ima vratar prost pogled na ono stran, od katere prileti žoga.

Najtežja preskušnja, katero mora prestati golman, je kazenski strel. To je takorekoč dvoboj med vratarjem in igralcem, ki strelja enajstmetrovko, pri čemer ima zadnji mnogo ugodnejše šanse. Vratar mora ostati v tem trenutku hladnokrven ter premagati vsako najmanjšo razburjenost. Svoje šanse mora mirno premotriti. Z veliko gotovostjo lahko računa, da ne bo streljal nasprotnik visoko, da ne bi šla žoga preko gola. Pod navadnimi okoliščinami tudi ne bo sunil žoge ostro mimo tramov, ker bi se v tem slučaju lahko zgrešil gol. Ako si je vratar o tem na jasnem, lahko sklepa s precejšnjo verjetnostjo, da bo streljal nasprotnik na slabejšo stran, in ta je po navadi leva. Ti sklepi niso absolutno veljavni, toda v trenutku nevarnosti mnogo pomagajo. Vratar naj zavzame mirno svoje mesto in ostro opazuje nasprotnega igralca. Dober bokser ne izpusti nasprotnika iz oči, ker v njih se skriva namen. V prvi vrsti je pa potrebno, da ni golman nervozen. Sicer pa tudi ni vzroka za vznemirjenost. Ako vratar ne ujame žoge, to še ni nikaka sramota. Ako se mu pa posreči prestriči gol, tem bolje. Slavo si lahko pridobi, izgubi pa le malo.

Golmanu bi bilo še nekaj svetovati. Na igrišču in izven njega naj se obnaša kot sportnik. S sodnikom naj se ne prepira. Gotovo je neprijetno, ako se mu zaračuna gol, ki ni bil pravilen, toda to je preizkušnja značajev.

PRVENSTVENE TEKME V MARIBORU.

Rapid - Rdeča 11 4:1 (0:0), Rapid rez. - Rdeča 11 rez. 4:0 (3:0).

Zanimanje sportne publike v Mariboru je osredotočeno v prvi vrsti na prvenstvene tekme. Tudi klubi so posvetili največ pažnje prvenstvu in stopajo v prvenstveno sezono v dobri kondiciji. Prvim tekmam, ki so napravile vseskozi dober vtis, je prisostvovalo razmeroma mnogo publike.

Rapid je nastopil proti Rdeči 11 z nekoliko rezervami, obdržal pa je ne glede na to tekom cele igre vod-

stvo in iniciativo. Moštvo je izgledalo v vseh linijah izglašeno, od požrtvovalne obrambe Dolinšek-Zunkovič-Kurzmann II, izvrstnih halfov Löschnig-Baumgartner I-Baumgartner II pa do napadalne vrste Vogrin-Ferk-Skalak-Pernat I-Rudl je storil vsak igralec svojo dolžnost. Majhne premoči v prvi polovici Rapid ni mogel izraziti v golih, tudi par kotov, ki jih je izsilil, mu ni pomaglo do uspeha. V drugi polovici je bila Rapidova premoč znatnejša. Po Ferku, Pernatu in Skalaku doseže Rapid tri zaporedne gole. »11 m« proti Rdeči 11 ubrani izvrstni golman Gayer, nakar pade po Winklerju prvi gol za Rdečo 11. »11 m« proti Rapidu ubrani zopet Dolinšek. Igra se je končala v ostrem, otvorjenem tempu, tekom katerega se posreči Ferku zvišati score na 4:1. — Koti 8:2. — Sodnik gosp. Šuput prav dober.

V predigri je podleгла rezerva Rdeča 11, lani najmočnejša rezerva v Mariboru, rezervi Rapida 0:4. Goli: Bračko, Kurzmann I, Schrott, Barlovič. Najboljši igralec v polju Rapidov centerhalf Frankl. — Koti 7:0. — Sodnik g. Šepec.

V Ljubljani in Celju se vsled trajnega deževja ni igrala nobena tekma.

Dne 21. in 22. maja igra v Ljubljani praška Slavia dve tekmi z Ilirijo.

Rapid, Maribor - Atletiki, Celje 1:1 (0:1).

V nedeljo se je igrala na Rapidovem prostoru v Mariboru prijateljska tekma med Rapidom in celjskimi Atletiki. Oba kluba sta nastopila v najmočnejši postavi. Žal je oviral tekmo neposredno pred začetkom igre nastali nalive, ki je igrišče dobesedno poplavlilo. V blatnem terenu se znajdejo najprej Atletiki, ki se odlikujejo z izvanredno energijo in vztrajnostjo, tako da zadobe nad Rapidom vidno premoč. Dalj časa se igra pred Rapidovim goalom, vratar Dolinšek ima polne roke dela, ki ga v izvrstni kondiciji popolnoma obvlada. Samo enkrat, ko se nepremišljeno oddalji iz goala, more desna zveza Atletikov Schallecker poslati žogo v prazen goal. Polčas 1:0 za Celje.

V drugi polovici se začne igra z menjajočimi se napadi, toda teren onemogoči vsak razvoj napadalnih vrst. Proti koncu igre enajstmetrovka proti Celju, katero spremeni Richter v prvi gol za Rapid. Občinstva kljub dežju precej. Sodnik g. Šuput jako dober.

Na praznik, 5. t. m., igra mariborski Rapid v Čakovcu proti Čakovačkemu š. K.

Prvenstvena tekma Hašk-Gradjanski v Zagrebu, ki bo odločila prvenstvo ZNP., se je vsled razmočenega terena preložila na 5. maja.

Praga: Slavia-WAC, Wien 5:0.

St. Gallen: Avstrija-Švica 2:2.

Wien: Simmering - Hertha 1:0, Sportklub - Rudolfs-hügel 3:1, Germania - Simmering 2:1, Rapid - Rennweg 9:1.

Prvaki držav. Tabela lanskih najboljših moštev v posameznih državah nam kaže sledečo sliko: Anglija: West Bromwich Albion, West-Bromwich. — Avstrija: Sp. C. Rapid, Dunaj. — Belgija: Union St. Gilloise, Brüssel. — Češkoslovaška: S. K. Sparta, Praga. — Danska: Woldhlubben af 1903, Kodanj. — Finska: Akobamraterna, Abo. — Francija: U. S. Olympique, Pariz. — Grška: Patras, Patras. — Holandska: I. C. Ajax, Haag. — Italija: S. C. Internazionale, Milan. — Jugoslavija: S. K. Gradjanski, Zagreb. — Nemčija: I. F. C. Nürnberg, Nürnberg. — Norveška: I. C. Oern, Horten. — Ogrska: M. F. K., Budimpešta. — Poljska: Cracovia, Krakavo. — Portugalska: S. C. Beneficio, Lisabona. — Romunija: S. C. Nagy Izeben, Hermannstadt. — Švedska: Djurgarden F. C., Stockholm.

— Švica: Young Boys, Basel. — Španija: F. C. Barcelona, Barcelona. — Turčija: Galata F. C., Carigrad.

Bojkot čehoslovaškega nogometnega saveza odpravljen. Pri zadnjem izrednem občnem zboru čehoslovaškega saveza se je sklenilo brez ugovora, da se prekliče prepoved češkim igralcem, da igrajo z avstrijskim, ogrskim in nemškim moštvom brez omejitve.

Norveška—Francija. Kljub bojkotu, ki ga je proglasila Anglija nad Norveško, so sprejeli Francozi povabilo na reprezentacijsko tekmo proti Norveški, ki se bo vršila v Christianiji.

Angleški reprezentativni igralci so večinoma starejših semestrov. Najstarejši je A. W. Gore s 53, najmlajši Ringscote s 33 leti. Srednja starost pariškega moštva, ki je pred kratkim premagalo londonsko, znaša 28½ let, medtem ko je srednja starost 42 let.

Na kolesu okrog sveta. Eden izmed treh kolesarjev, ki so pred leti odšli na pot okrog sveta s kolesi, se vrača proti švicarskemu mestu Genf, kakor javljajo iz Nantesa. Drugi vozač je še precej zadaj, tretji je pa umrl v Peru na rumeni mrzlici.

Toulonsko dirkališče. Švicar Rheinwald je zmagal v enourni dirki pred Rollandom in pred Fogliattijem.

Dirkališče v Marseillu. Pri menjalni vožnji na 180 km je zmagalo francosko-švicarsko moštvo Santillar - Rheinwald nad tekmovalci v 2 : 36 : 14.

Dresden—Leipzig—Dresden, 250 km, je zmagal v skupini profesionistov Abergger v 7 : 51 : 41, drugi Düwel, v skupini amaterjev prvi Heyne v 8 : 46 : 31, drugi Hendrih, tretji Schung.

V šestdnevni dirki v Chicagu je zmagala ameriška dvojica Madden-Magin z 985 točkami. Nato slede Kokhe-Hill z 807, Lorenz-Weber s 669 in Degraeve-Riellens s 665 točkami. Vsa štiri moštva so prevozila isto progo 2182 milj (3512 km). Ostalih pet moštev je zaostalo za en krog.

Novi rekordi v kolesarstvu z motornim vodstvom. Staremu svetovnemu prvaku Francozu Guignardu se je posrečilo vzpostaviti sledeče rekorde na dirkališču z motorji s 60 cm valjem: 30 km v 24 min. 31 sek., 40 km v 32 : 29, 50 km v 40 : 52, 60 km v 49 : 25, 70 km v 57 : 30. Ostali rekordi bi bili 10 km Linart v 8 : 31.1, 20 km Serès v 16 : 24.4, 80 km v 1 : 07 : 39.4, 90 km v 1 : 16 : 42, 100 km v 1 : 25 : 47.4, zadnji trije vsi po Serèsu. Nadalje je dosegel Guignard rekord v enourni dirki z 72-659 km.

Število avtomobilov v Angliji znaša okoli 423.000. Od teh je približno 200.000 osebnih, 115.000 tovornih avtomobilov, 40.000 autotax, ostali pa so cestni lokomobili, traktorji itd. Poleg tega je še nad 115.000 motociklov.

Otvoritev Broocklandskega autodroma v Londonu se je vršila z običajnim sporedom. Senzacijo je tvoril grof Zborowski, ki je imel v 75 HP Mercedes-chasiju vdolan 600 HP Maybach letalni motor. Zmagal je v dveh handicap-dirkah na 9½ km s hitrostjo 162 km. V prvem handicapu je zmagal Zborowski, ki je imel 4 sek. predujma, s 350 m prednosti pred slovitim André Boillot-jem, ki je vozil mogočni Snubeam-auto.

Trdovraten nasprotnik avtomobilov je švicarski kanton Graubünden, ki je edini kraj v Evropi, kjer je vožnja z avtomobili prepovedana. Ni znano, zakaj se ta kanton tako trdovratno brani avtomobilov. V zadnjem času se namerava prepoved olajšati v toliko, da bodo dovoljeni le tovorni avtomobili, toda samo v onih krajih, kjer ni železniških zvez.

Drzen polet francoske letalke. Mlle. Boland je preletela za Himalajo najvišje pogorje Anden v smeri proti Argentiniji, in sicer iz mesta Mendaza na vznožju Kordilerov čez Chile in je pristala v Santiago.

Novo ogromno letalo je konstruirala francoska Morane-tvrška. Letalo je enokrilec in ima tri Lorraine-Dietrich motorje, vsak po 370 HP. Širina znaša 27 m, površina kril 116 m². Letalo je težko 4300 kg in more prenesti 2700 kg tovora. Za progo Marseille-Algier (800 km) je rabilo s tovorom 1200 kg le štiri ure.

Padeč iz višine 7330 m. Dne 5. t. m. je izvršil letalni poročnik Artur G. Hamilton padeč iz letala v višini 24.000 čevljev (7330 m). S tem je potolkel svoj lastni rekord. Hamilton je prispel na tla 14 km od onega mesta proč, kjer je startal.

Pariški aero-salon se bo letos vršil v novembru skupno z auto-salomom.

Farman-Goliath je prvi startal za Grand Prix francoskega aero-kluba, vendar je moral v drugi etapi Paris-Pau odstopiti zaradi defekta v hladilniku. Letalo je startalo z znanima pilotoma D'Or in Bernardom 20. februarja ponoči; toda moralo se je vrniti zaradi pregoste megle. Na drugem poletu je pa odstopil vsled omenjenega defekta.

Prvo nagrado 25.000 frankov za vijačna letala je razpisal francoski Aero klub, da bi razširil zanimanje za to vrsto letal. Pogoj je, da dobi nagrado oni konstrukter, ki se mu bo posrečilo dvigniti se vertikalno v višino 25 m in pristati na istem mestu, kot se je dvignil.

Prvenstvo Francije v dviganju uteži se je vršilo dne 3. aprila v Parizu. Presenetljive uspehe sta pokazala Sauncke (srednja teža) in Bernot (težka teža), ki sta dvignila kvišku vsak po 90 kg z desno roko. Mouet, zmagog-

lec težke teže, je dvignil z levo roko 71 kg, z desno 85 kg, odtisnil z eno roko 90 kg in z obema 120 kg. Decottiguius, zmagalec lahke teže, je dosegel z obema rokama 105 kg, Bruggemann pa 110 kg.

Rezultat je sledeč: težka teža: Mouet 902 točk, Berrot 870 točk, Berkaemst 800 točk; težka srednja teža: Souncke 870 točk, Sausonnz 703 točk; lahka srednja teža: Bruggemann 800 točk; lahka teža: Decottiguius 806 točk.

Match za svetovno prvenstvo. Po dolgih pogajanjih se je končno odločil match med obema svetovnim prvakoma Dempsey in Carpentier. Match se bo vršil 2. julija v Jersey City v areni, ki bo obsegala 100.000 gledalcev.

Turnir na Riviéri v Canuah je končan. V double-igri moških sta zmagala Indijca Singh Bahrpur in Das Marsingh z 1 : 6, 6 : 3, 5 : 7, 6 : 3, 6 : 2 v boju z Angležema A. C. Hunter in Lord Rocksarage. V mešani double-igri sta dobila prvo mesto S. M. Hillyard-Mr. Satterthwaite z 6 : 4, 4 : 6, 6 : 3 pred Švicarjem Aeschlimannom in Mrs. O'Neillom.

Svetovna prvenstva. Ob priliki svetovnih prvenstev, ki se vrše v Kodanju na pokritih prostorih, so dosedaj izpadli sledeči rezultati: v single-igri je zmagal Francoz Laurenz. Podobno so v double-igri odnesli zmagajo Francozi z dvojico Laurenz-Germot. Nasprotno pa so se izkazali Danci v damskih konkurencah. Tako so dosegli prva mesta v double- in single-igri dam.

Ljubljanski nogometni podsavez.

Atletiksportklub v Vojniku pri Celju je vsled prekoračenja društvenega delokroga (politična propaganda) oblastveno razpuščen in se črta iz imenika članov L. N. S.

Prijavljeni igralci:

Za S. K. Primorje, Ljubljana: 173. Ferjančič Mario, 174. Šemko Peter.

Za SV. Rapid, Maribor: Gerlitsch Bogomir, Glaser Karol, Hoffer Oskar, Kertschek Maks, Klippstätter Julij, List Pavel, Molnar Anton, Pischhof Karl, Riha Julij, Thalman Kurt, Winterhalter Josip, Wolf Pavel, Barlovič Josip, Baumgartner Josip, Bračko Herman, Bračko Bogomir, Goričar Josip, Löschnig Franc, Löschnig Valentin, Pernath Ervin, Schauritsch Friderik, Vogrin Josip, Zeichen Rudolf, Žunkovič Aristides.

Za S. K. Hermes, Ljubljana: Hribernik Engelbert, Kraner Dragotin.

Tajnik.

RAZNO

Sport v Bolgariji. Izmed vseh držav na Balkanu, ki so zlasti zaslovene po balkansko-turški vojski, je bila Bolgarska glede razvoja sporta na najnižji stopnji.

To je popolnoma razumljivo, ako upoštevamo, da je Bolgar v prvi vrsti poljedelec. Tudi inteligentni krogi izvirajo večji del v prvi ali drugi generaciji iz kmečkih rodbin. Bolgari so popolni realisti in njih življenje je zgrajeno na relativno primitivni podlagi. Celo v mestih se smatrajo nekatere potrebne kulturne zahteve in ugodnosti Zapadne Evrope za nepotrebne. Jasno je, da se pri teh nazorih ni mogel razviti sport.

Nogomet se je razvil šele v zadnjem desetletju, vendar pa se niti daleko ni približal oni stopnji, kot jo zavzema drugod.

Atletični sport, predvsem rokoborba, je znana v Bolgariji še izza turških časov, vendar ga goje skoro izključno profesionalisti turške narodnosti. Pokrajina »Deliorman« in nekdanja bolgarska Dobrudža je v tem oziru jako zanimiva in bogata borcev, ki bi lahko postali nevarni konkurenti današnjim svetovnim prvakom.

Drsanje po ledu je sicer jako priljubljeno pri šolski mladini kot povsod, toda kljub ostrim zimam ni nikjer drsališč, tako da so ljubitelji tega sporta navezani le na zamrzone reke in potoke.

Konjski šport je našel navdušenje le med bolgarskimi častniki in dosegel lepe uspehe. Poleg internih dirk, katere prirede častniki, za katere pa vlada med širšim občinstvom le malo zanimanja, ne moremo govoriti o konjskospornih prireditvah. Sicer pa se je ustanovil v Sofiji žokej klub, toda kot — akcijska družba! Pečala naj bi se poleg gojenja sporta v vseh panogah še s prodajo in nakupom konj itd. Družba pa ni dosegla nikakega uspeha.

Za turistiko Bolgari niso preveč vneti, dasi ima dežela lepe partije. Bolgari so pač preveč realisti, da bi izgubljali čas za nepotrebnim plezanjem.

Končno naj omenim lovski sport. V Bolgariji je z izjemo malih teritorijev lov prost, tako da ni misliti na gojenje plemenite divjačine. Pač pa so doline in težko dohodni gozdovi Balkana polni zveri, posebno medvedov. Dobe se zato lovci, ki se ne ustrašijo težkih naporov, da nekaj trenutkov uživajo pravo lovsko veselje.

Napredek v Badenu. Ministrstvo za uk in bogočastje v Badenu je dovolilo vsem učencem udeležbo na prireditvah vseh klubov, katere vodijo odrasli in katerih namen je telesna kultura. Dijakom višjih treh razredov srednjih šol, učiteljskih kakor tudi obrtnih in trgovskih šol je dovoljeno z izpolnjenim 16 letom ustanoviti samostojne klube. Ta splošna določba pomeni napredek, katerega zaman iščemo pri nas.

»Zagrebački športski list« je našo notico o krizi v Iliriji v 16. številki »Sporta« napačno razumel. Kriza ni bila posledica debakla proti Gradjanskemu, temveč je obratno notranja kriza povzročila nazadovanje Ilirije in posredno tudi nepričakovano visoki poraz od Gradjanskega.

Pomladanske konjske dirke v Mariboru

se vrše 15. in 16. t. m. na Teznu. (Obširneje v dnevnem časopisu.)